

Minister Klimatu i Środowiska

DFE-WKW.050.8.2025.MG
3841424.15334283.12376858
Warszawa, 23-06-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji Posłanki Magdaleny Filipek-Sobczak w sprawie potrzeby zwiększenia wsparcia dla gmin wiejskich województwa lubelskiego w zakresie rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, K10INT10078

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Posłanki Magdaleny Filipek-Sobczak, przekazuję odpowiedzi na postawione w niej pytania dotyczące możliwości finansowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową w województwie lubelskim.

- 1. Czy Ministerstwo planuje zwiększenie dostępnych środków na inwestycje wodnokanalizacyjne w województwie lubelskim jeszcze w 2025 roku lub w przyszłych naborach?*

Ministerstwo klimatu i Środowiska uczestniczy we wdrażaniu finansowanego ze środków UE programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat Środowisko. W ramach programu realizowane są dwa działania dotyczące gospodarki ściekowej oraz zaopatrzenia w wodę:

- **FENX.01.03 Gospodarka wodno-ściekowa** – wspierające przedsięwzięcia z zakresu gospodarki ściekowej, z możliwym komponentem dotyczącym zaopatrzenia w wodę,
- **FENX.02.05 Woda do spożycia** – wspierające samodzielne projekty dotyczące infrastruktury do zaopatrzenia w wodę do spożycia.

W przypadku działania FENX.01.03 przeprowadzono dotychczas 3 nabory wniosków, w których złożono ponad 100 projektów (w tym część z województwa lubelskiego) na kwotę dofinansowania wynoszącą prawie 3,9 mld zł. Dostępna dla działania pula środków wynosząca 930 mln euro (prawie 4 mld zł.) nie została jeszcze w pełni rozdysponowana. Ewentualne ogłoszenie kolejnego naboru uzależnione jest jednak od wyników oceny wniosków z ostatniego z naborów (zakończonego w kwietniu br.).

W przypadku działania FENX.02.05 przeprowadzono 2 nabory wniosków, w ramach których zgłoszono ponad 180 projektów (w tym część z województwa lubelskiego) na wnioskowaną kwotę dofinansowania (prawie 2,7 mld zł) kilkakrotnie przekraczającą budżet na realizację działania (180 mln euro, tj. ok 765 mln zł). W związku z powyższym nie planuje się już kolejnych naborów w tym obszarze.

2. Czy możliwe jest uruchomienie specjalnej puli wsparcia dedykowanej gminom wiejskim z niskim stopniem skanalizowania, w szczególności w regionach wschodniej Polski?

Program FEniKS jest programem ogólnokrajowym. Nie planuje się naborów dedykowanych poszczególnym województwom. Demarkacja pomiędzy wsparciem krajowym a regionalnym określona została w Umowie Partnerstwa¹, stanowiącej podstawowy dokument określający współpracę UE z Polską w zakresie wykorzystania Funduszy Europejskich.

W przypadku gospodarki ściekowej inwestycje w aglomeracjach (ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych) o wielkości od 15 tys. RLM realizowane są w ramach programu FEniKS. Wsparcie dla aglomeracji od 2 do 15 tys. RLM możliwe jest natomiast w ramach programów regionalnych, w tym przypadku Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Ponadto zgodnie z wymogami KE wsparcie przeznaczone jest wyłącznie dla tych aglomeracji, które nie spełniły jeszcze warunków określonych w Dyrektywie 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

W odniesieniu do projektów dotyczących infrastruktury do zaopatrzenia w wodę podział wsparcia opera się o wielkość gminy. Gminy o liczbie ludności od 15 tys. mieszkańców finansowane są w ramach FEniKS, mniejsze w ramach programów regionalnych.

Gospodarka ściekowa wspierana jest również w ramach innych polityk UE. W ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (PSWPR 2023-2027) zaplanowana została interwencja *10.10. Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi – obszar A Inwestycje w zakresie systemów indywidualnego oczyszczania ścieków*. Z realizacją PSWPR 2023-2027 odpowiada Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wsparcie dla inwestycji w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich przewiduje również Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Za realizację reformy *B3.1. Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich*, odpowiada MRiRW.

MKiŚ sprawuje również nadzór nad Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który może wspierać zadania związane z gospodarką wodno-ściekową, ze środków krajowych. Aktualnie trwają prace nad uruchomieniem programu: *Gospodarka wodno-ściekowa poza granicami aglomeracji*, którego celem będzie poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

3. Czy rozważane jest uproszczenie procedur aplikacyjnych lub wdrożenie wsparcia doradczego dla gmin z ograniczonym zapleczem technicznym i kadrowym?

Procedury związane z wyborem projektów do dofinansowania w ramach programu FEniKS wynikają z szeregu unijnych i krajowych regulacji prawnych. Na etapie przygotowania dokumentacji naborów przygotowywane są szczegółowe instrukcje mające na celu ułatwienie właściwego przygotowania wniosków o dofinansowanie. Ponadto Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, będący instytucją która bezpośrednio

¹ Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce

odpowiada za nabór i ocenę projektów, organizuje szkolenia dla wnioskodawców z zakresu przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.

4. Czy Ministerstwo posiada aktualne dane dotyczące procentowego udziału mieszkańców gmin wiejskich w województwie lubelskim objętych dostępem do kanalizacji i wodociągów? Jeżeli tak, proszę o ich udostępnienie?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie odpowiada za kwestie związane z gospodarką wodno-ściekową w związku z czym nie zbiera danych na temat udziału mieszkańców objętych dostępem do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

Informacje takie są jednak agregowane przez Główny Urząd Statystyczny. Zgodnie z danymi z portalu strateg.stat.gov.pl w 2023 r. w województwie lubelskim osiągnięto następujące wartości wskaźników:

- *Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej [%]:*
 - ogółem: 87,8
 - miasto: 94,8
 - wieś: 81,8
- *Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej [%]:*
 - ogółem: 54,5
 - miasto: 89,7
 - wieś: 24,4

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/